

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2025-11- Nr. (7.59-02)-6K-

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VARTOJIMO KREDITO ĮSTATYMO PAKEITIMO
ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS KREDITO ADMINISTRATORIŲ IR
KREDITO PIRKĖJŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ**

Lietuvos Respublikos finansų ministerija, atsižvelgusi į 2025 m. lapkričio 4 d. vykusio Tarpinstitucinio pasitarimo metu pateiktas Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pastabas, teikia patikslintus Lietuvos Respublikos vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos kredito administratorių ir kredito pirkėjų įstatymo Nr. XIV-2895 2, 3, 13, 19 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektus (toliau kartu – Įstatymų projektai).

Įstatymų projektų tikslai:

1) į nacionalinę teisę perkelti 2023 m. spalio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2023/2225 dėl vartojimo kredito sutarčių, kuria panaikinama Direktyva 2008/48/EB, (toliau – Direktyva (ES) 2023/2225) nuostatas;

2) atlikti tarpusavio skolinimo platformų operatorių (toliau – TSPO) veiklos sąlygas ir tvarką reglamentuojančių teisės aktų nuostatų pakeitimus, siekiant užtikrinti sklandesnį TSPO rinkos veikimą, priežiūros efektyvumą, teisinį aiškumą ir investuotojų apsaugą;

3) ištaisyti galiojančio teisinio reglamentavimo, susijusio su kredito administratorių ir kredito pirkėjų teisėmis ir pareigomis bei jų priežiūra, praktikoje pastebėtus trūkumus.

**I. Sprendžiama
problema**

Direktyvos (ES) 2023/2225 pagrindinis tikslas – užtikrinti aukštus vartojimo kredito gavėjų apsaugos standartus ir skatinti kreditų vidaus rinkos plėtrą, atsižvelgiant į sparčiai besivystantį skaitmenizacijos procesą. Skaitmenizacija turėjo didelę įtaką sprendimų priėmimo ir vartojimo kredito gavėjų įpročių pokyčiams, nes vartojimo kredito gavėjai tikisi sklandesnio ir greitesnio kredito išdavimo proceso, vis daugiau veiksmų atliekama elektroniniu būdu. Skaitmenizacija paveikė ne tik vartojimo kredito gavėjus, bet ir visą vartojimo kredito rinką – atsirado naujų rinkos dalyvių (tarpusavio skolinimo platformos), kurie siūlo įvairių formų kredito sutartis, taip pat naujų produktų (pvz., trumpalaikis brangus kreditas), naujų informacijos pateikimo būdų (elektroniniu būdu) ir vartojimo kredito gavėjų kreditingumo vertinimo būdų (pvz., naudojant automatizuotas sprendimų priėmimo sistemas ir alternatyvius netradicinius duomenis, kurių vartotojas tiesiogiai neteikė arba kurie jam nėra žinomi, kaip kad duomenys iš socialinių tinklų). Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūloma teisinį reguliavimą pritaikyti prie besikeičiančių rinkos sąlygų.

TSPO veiklos sąlygas ir tvarką reglamentuojančių teisės aktų nuostatų pakeitimais siekiama pašalinti pastebėtus teisinio reguliavimo trūkumus, sudaryti palankesnes sąlygas priežiūros institucijai vykdyti priežiūrą ir užtikrinti aukštesnio lygio per TSPO platformas investuojančių asmenų apsaugą.

Kredito administratorių ir kredito pirkėjų teises ir pareigas bei jų priežiūrą reglamentuojančių teisės aktų nuostatų pakeitimais siekiama

Informacija apie asmens duomenų tvarkymą skelbiama adresu <https://finmin.lrv.lt/lt/asmens-duomeniu-apsauga>

Biudžetinė įstaiga
Lukiškių g. 2, 01108 Vilnius

Tel. +370 5 239 0000
El. p. finmin@finmin.lt
<https://finmin.lrv.lt>

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių
asmenų registre, kodas 288601650

	pašalinti pastebėtus teisinio reguliavimo trūkumus, kartu užtikrinant, kad reglamentavimas bus aiškesnis ir kels mažiau klausimų suinteresuotiems asmenims.
II. Siūlomos priemonės	<p>Įstatymų projektais siūloma:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) išplėsti Lietuvos Respublikos vartojimo kredito įstatymo (toliau – VKĮ) teisinio reguliavimo taikymo sritį – atsisakoma reguliavimo taikymo išimčių sąskaitos kreditavimo sutartims ir kreditams be palūkanų ir kitų mokesčių, kurių vartojimo kredito davėjas, kurio pagrindinė veikla nėra finansinių paslaugų teikimas, teikia vartojimo kredito gavėjui tam tikroms prekėms, reikalingoms naudotis vartojimo kredito davėjo teikiamomis paslaugomis, finansuoti. Taip pat siūloma panaikinti VKĮ taikymo išimtį išperkamosios nuomos sutartims, kai sutartyje nustatoma ne tik prievolė, kaip taikyta anksčiau, bet ir galimybė įsigyti sutarties objektą. Tačiau siūloma nustatyti naują išimtį atidėtiems įmokų mokėjimams; 2) nustatyti papildomus vartojimo kredito gavėjų informavimo reikalavimus ir atlikti ikisutartinės standartinės informacijos apie vartojimo kreditą pateikimo formos pakeitimus; 3) įtvirtinti draudimą taikyti produktų siejimą, teikti vartojimo kreditą remiantis numanomu sutikimu ir teikti nepageidaujamą kreditą. Taip pat siūloma nustatyti aiškius vartojimo kredito sutarties reklamai taikomus reikalavimus ir įtvirtinti taisykles, kokio pobūdžio reklama draudžiama; 4) detalizuoti vartojimo kredito gavėjo kreditingumo vertinimo tikslus ir reikalavimus bei įtvirtinti papildomas vartojimo kredito gavėjų teises, kai kreditingumo vertinimas apima automatizuotą duomenų tvarkymą; 5) užtikrinti aukštesnio lygio vartojimo kredito gavėjų, kurie susiduria arba gali susidurti su finansiniais sunkumais, interesų apsaugą; 6) įtvirtinti verslo etikos principus vartojimo kredito davėjams, taip pat profesinių žinių ir gebėjimų reikalavimus vartojimo kredito davėjų darbuotojams; 7) pašalinti nustatytus TSPO rinkos reguliavimo trūkumus, užtikrinti sklandesnę TSPO rinkos veikimą, priežiūros efektyvumą, teisinį aiškumą, mažinti TSPO tenkančią administracinę naštą ir sudaryti palankesnes sąlygas jų veiklai; 8) atlikti techninius pakeitimus, kurie pašalins praktikoje pastebėtus ir nustatytus kredito administratorių ir kredito pirkėjų teisių ir pareigų bei jų priežiūros reguliavimo trūkumus.
III. Priemonių kaštai	Įstatymų projektams įgyvendinti valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų neprireiks.
IV. Nauda visuomenei	<p>Priėmus Įstatymų projektus, teisinis reglamentavimas bus labiau pritaikytas prie spartaus skaitmenizacijos proceso, atsisakius tam tikrų reguliavimo taikymo išimčių, vartojimo kreditų teikimo sąlygos tarp skirtingų valstybių narių taps labiau suderintos, todėl pagerės vartojimo kreditų vidaus rinkos veikimas. Taip pat bus sukurtos sąlygos sistemingai teikti konsultavimo skolos klausimais paslaugas asmenims, kurie, vykdydami savo finansinius įsipareigojimus, susiduria arba gali susidurti su sunkumais. Dėl šių priežasčių bus užtikrintas teisinis aiškumas, sustiprinta vartojimo kredito gavėjų apsauga ir skatinamas konkurencingumas tarp vartojimo kredito davėjų.</p> <p>Taip pat bus sudarytos palankesnės sąlygos priežiūros institucijai vykdyti efektyvią TSPO veiklą vykdančių rinkos dalyvių priežiūrą, nuostatos, reguliuojančios TSPO veiklą, taps teisiškai aiškesnės ir bus užtikrinama aukštesnio lygio per TSPO platformas investuojančių</p>

	<p>asmenų apsauga. Be to, bus užtikrinta, kad rinkoje pradėtų veikti tik patikimi ir tinkamai rizikas valdantys rinkos žaidėjai.</p> <p>Atlikus techninius kredito administratorių ir kredito pirkėjų teisių ir pareigų bei jų priežiūros reglamentavimo pakeitimus bus užtikrinta sklandesnė kredito administratorių, kredito pirkėjų ir priežiūros institucijos veikla dėl aiškesnio teisinio reglamentavimo.</p>
--	---

Įstatymų projektai neprieštarauja Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai.

Įstatymų projektams įgyvendinti Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų nereikės.

Įstatymų projektai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinės sistemos (TAIS, reg. Nr. 24-20510) Projektų registravimo posistemėje.

Įstatymų projektai buvo teikiami išvadoms gauti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos bankui, Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai, Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai ir asocijuotiems rinkos dalyviams. Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba pastabų ir pasiūlymų neturėjo. Įstatymų projektai buvo patikslinti pagal suinteresuotų institucijų ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas ir suderinti darbo tvarka.

Įstatymų projektus parengė Finansų ministerijos Finansų rinkų politikos departamento (direktorė Vilma Mačerauskienė, tel. +370 607 92 083) Kapitalo rinkų skyriaus (vedėja Ramunė Radvilienė, tel. +370 690 32 016, el. p. ramune.radvilienne@finmin.lt) vyriausioji specialistė Ieva Vaštakaitė (tel. +370 633 27 475, el. p. ieva.vastakaite@finmin.lt) kartu su Lietuvos banko Finansų rinkos priežiūros departamento Kredito ir draudimo paslaugų priežiūros skyriaus (vadovė Justina Šalčiuvienė, el. p. JSalciuviene@lb.lt) vyriausiąja teisininke-koordinatore Jovita Krakauskiene (tel. +370 685 82 628, el. p. JKrakauskiene@lb.lt), vyriausiąja teisininke Rimte Andriukaitiene (tel. +370 660 30 073, el. p. RAndriukaitiene@lb.lt) ir Teisės ir licencijavimo departamento Teisėkūros skyriaus vyresniąja specialiste Aušrine Stumbryte (tel. +370 660 30 074, el. p. AStumbryte@lb.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos kredito administratorių ir kredito pirkėjų įstatymo Nr. XIV-2895 2, 3, 13, 19 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.

2. Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 pakeitimo įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 137 lapai.

3. Kredito administratorių ir kredito pirkėjų įstatymo Nr. XIV-2895 2, 3, 13, 19 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 4 lapai.

4. Įstatymų projektų aiškinamasis raštas, 14 lapų.

5. Direktyvos (ES) 2023/2225 atitikties lentelė, 149 lapai.

6. Direktyvos (ES) 2021/2167 atitikties lentelė, 2 lapai.

Finansų ministras

Kristupas Vaitiekūnas